

LAIŠVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Lietuvių Tautos
Atgimimo Sąjūdis
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laišvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

IX metai

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, gruodžio (December) 2 d. 1954 m.

Kaina 10 c.

Nr. 45-46 (217-218)

Garbės sargyboje: prie Karo Mokyklos vėliavos...

FRANAS LUKOŠEVIČIUS

Pralietas kraujas spigina akis

"O, nukankintoji, tauta manoji, Šventų smūtkelių raudanti gi-
ria..."

Kruvinose kančiose ir nevilties
sutekose nugrimzdusi mūsų tėvų
žemė. Sielvartingas klyksmas vis
rečiau prasiskverbia iš anapūs ge-
ležinės uždangos. Kruvinais keliais
atkeliauvusios pas mus žinios skel-
bia, kad jau vienuoliktai metai lie-
jasi nekaltas brolių kraujas, mo-
tulių kančios ir sielvartas neturi
sau lygias pavyzdžio tautų istori-
joje...

O mes?.. Susiskaldę ir susmul-
kėję. Bolševikinės propagandos ir
materialistinių idėjų maitinami,
tarytum putos bėgančioj srovėj,
susirbdamos šiukšles paviršiaus,
vis daugiau ir giliau atskylame nuo
tautos kamieno, tolstame nuo sa-
vųjų papročių, nuo savųjų protė-
vių kalbos, tikėjimo ir rūpestių...

Pralietas brolių kraujas spirgi-
na akis ne tik mums, bet ir visam
laisvajam pasauliui. Tačiau jįsai
ne tikrai kad tyli, bet atvirksčiai,
su įnirtusio žvėries jėga puola
tuos, kurie drįsta priminti jam,
kad ten, už geležinės uždangos,
už uolėtų Uralo kalnų, vergų sto-
vyklose, miršta išniekintas žmo-
gus, mūsų tautos brolis. Prisdang-
stę įvairiais vardais, bolševikiški
šnipai — šėtono išperos pikti —
klaidina laisvojo pasaulio opiniją.
Jie kalba apie taiką, apie gerbūvį
žmogaus sovietų pavergtose tau-
tose, tuo tarpu ten, kasdieną lie-
jasi kraujas ir nuskurdintas žmo-
gus vos velkas per šį gyvenimą be
tikslų ir vilties. Kovojančių eilės
vis retėja. Jie jaučiasi pamiršti
laisvojo pasaulio. O šis, tarytum
susenęs senis, apžibęs, be naujų
idėjų, aptukęs, velkas pamažu į
tamšią nežinią rytojaus. Ir žaidžia
jis, lyg mažas vaikas, pagavęs bur-
bulą vandens.

Beždžionę pasekė žmogus. Iš-

vijęs Dievą iš namų, užmaugęs
gėdą ir švelnius jausmus, akis už-
pylęs svaiginančiais nuodais, lyg
kirmėlė raitydams pilvo šoki, iš-
augo dabartinis žmogus. Išaugo
kartos be idėjų, be maldos, gaivi-
nančios širdis. Ir kaip jis keičian-
tį supras? Kaip ranką pagelbos
išties? Beviltiška mūsų tautos
ateitis! Reikia stebuklo, pranašų,
kurie iš pačių gelmių prikeltų
žmogų!

Naujos, gaivinamos srovės
mums reikia, kuri užlietu visą že-
mę fanatišku tikėjimu žmogaus
nemirštama dvasia.

Ir ji ateis. Ar mes sulauksim,
nežinia. Amžinatvės ratas nesto-
vi vietoj. Jis sukas amžinai. Su-
kils išniekintas žmogus ir duos šė-
tonui tokį smūgį, nuo kurio jis
šimtmečius pritrunktas bus. Atgi-
mimo valanda artėja! Ir vargas
tam, kas garbina šėtoną ir jojo
piktžoles tarp mūsų sėja. Kol lai-
kas, grįžkit prie savos tautos, ki-
taip jūs dingsite, lyg ta

"Šaka atskilus nuo tautos,
Klaikiam vaitojime žiemos,
Pradings, kaip vėjas be žinios."
(Balys Sruoga).

Šioje likiminėj kovoje tėra tik-
tai dvi išeitys, dvi realios galimy-
bės: raudonojo šėtono pergalė, at-
ba visiškas sunaikinimas jojo. —
Mes tikime dieviškojo žmogaus
jėga ir jojo pergalė mes tikim.
Mes tikime fanatiškai, be rezervų.
Todėl mes sakome jums, svyruo-
jantiems ir neapsisprendusiems ir
tiems, kurie dangstosi nežinia, kad
pergalė bus mūsų. Šėtono išperos
ir jis pats bus sunaikinti amžių
amžiams. Šį mūsų pradėdam šian-
dien, padėdami savo parašus už
gerb. senatorių McCarthy.

LAPKRIČIO 23-JI

Štai jau 36 metai, kai buvo pa-
skelbtas Lietuvos kariuomenėi pir-
masis įsakymas, tai buvo 1918 m.
lapkričio 23 d., Vilniuje. Ši data,
viena svarbiausių datų nepriklauso-
mos Lietuvos istorijoje. Jei Va-
sario 16-ji yra mūsų pasisakymas
būti laisvi ir nepriklausomi, tai
lapkričio 23-ji, pradžia ginkluotos
jėgos, laisvei ir nepriklausomybei
apginti.

Ši šventė buvo tradicinė, isto-
rinė šventė, kuri kasmet nepri-
klausomaj Lietuvos švenčiama, iš-
keliant anų metų garbingus žy-
gius ir laimėjimus, kai teko nuga-
lėti keliolika kartų didesnius skai-
čiumi ir stipresnius bei geriau
ginkluotus priešus. Iškeliant ir pa-
gerbiant tautos didvyrius, kurių
vardais margoja mokyklų kres-
tomatijos, tapomi paveiksai, ku-
riami literatūros kūriniai. Tai anų
metų mūsų brolių žygdarbiai, net
virtę legendomis. Tas pralietas
kraujas, nebuvo tik prisiminimas,
bet aktas — testamentas kartų
kartoms, kuriuose tauta laukia pa-
reigos ir pasiryžimo. Mes jau tą
matėme 1940 m. ir vėliau, ir šiuo
metu pavergtoje tėvynėje, partil-
zaninėse kovose. Lapkričio 23-ji
yra kovos ir ryžto diena, diena
aukos ir laimėjimo, ir niekad ji iš
mūsų istorijos neišnyks, nors ir
šiuo metu ne vienas tą dieną pa-
miršta ir mūsų kariuomenę nie-
kina. Taip, išgamų buvo ir bus,

ir tas nevertas lietuvio vardo, kas
niekina praliejusį kraują už tėvy-
nę bei laisvę. Ypač, tremtyje esąs,
kai tėvynė pavergta, turi susikaupti,
pasiryžti, pasiaukoti ir ruoštis
dideliems žygiams. Jei šiandien
mes švenčiame lapkričio 23-ją,
reiškia, mes pasiryžtame ir pasi-
sakome, kad esame lietuviai. Ir,
jei ne lapkričio 23-ji, ne mūsų ka-
riuomenė — nebūtų buvę nepri-
klausomos Lietuvos. Ši data mū-
sų tautos metrikai, parašyti krau-
ju. Juk kovos nebuvo tik žaismų,
bet auka, kai nepriklausomybės
kovos pareikalavo 1401 karį, su-
žeistų — 2677 karininkų ir karei-
vių, o invalidais liko 154 kariai.
Tai aukos, kurios įrašytos į lietu-
vių tautos istoriją aukso raidėmis.

Lapkričio 23-ji ne tik mūsų ka-
riuomenės, bet ir visų lietuvių
tautos šventė, kuri turi mus su-
artinti, sujungti vienon šeimon,
nežiūrint į jokių įsitikinimus ar
partijas, kur yra tik viena šeima,
tai lietuvių. Lapkričio 23-ji tebū-
na Tėvynės meilės šventė. Ir mi-
nint tą šventę susikauptime ir
atiduokime pagarbą žuvusiems ir
jū auka už tėvynę, tebūna gyviam
paminklas: ryžto, drąsos, valios
ir ištvėrmės, kai viskas Tau, pa-
vergtoji Tėvyne, turi būti aukojama
ir viskas Tavo atvadavimui!

Garbė mirti už Tėvynę!
Alnis Mantautas

Dr. J. Adomavičius

Kam graužt kevalus, kad mums branduolių pakanka

Tik po siūlą sudėkim, tik po centą
suberkim, tik po truputį sunė-
kim — ir visi lietuviai šioj Dievo
žemėj lietuviški, sotūs ir apsirren-
gę gyvenimu džiaugtis pradės!

Lietuviai tik vienas kitą pala-
kydami, sau gražų gyvenimą už-
tikrina. Dieną — naktį dirbdamas
ir tarp saviškių savo uždarbį iš-
leisdamas, lietuvis savo dvasiškį,
biznierių, laisvos profesijos tau-
tietį bei bet kurį kitą saviškį pa-
laiko. Ne kitaip išpuola elgtis ir
lietuvių pečiais išlaikomiems —
jau gerokai pirmyn patūmėtiems
— prasimušusiems lietuviams. Tat
ar mes būsimė dvasiškiai, ar biz-
nieriai bei laisvų profesijų žmo-
nės ar, pagaliau, bent kurio kito
naudingo darbo sveiki ir turūs
darbininkai — mes visi esame
žmoniškumo vėriami žmoniškais
būti; mes dvasinės jėgos iparei-
goti esam nusilpusį saviškį regu-
liariarai ir nuolat galima jėga remti.

Tik nuolatine, kad ir našlės ska-
tiko dydžio, auka mes įvaliosim vi-
sus, bet kur pakrikusius saviškius
prikelti. Sutvertėję tokie prikeltie
ji pradės mus, šelpėjus, remti. —
Taip ir sužydės gražus gyvenimas
lietuviškai besitvarkančių lietuvių
tarpe.

Taigi, tik reguliariai visiems
mums po truputį, po siūlą, po cen-
tą, ar tik vien po lietuviškos mei-
lės šypsnelį sunėšant, mes suge-
bėsime saviškius išalkusius pasoti-
ninti, šalančius pridengt, ir sukry-
pustius ant tvirtų kojų pastatyti.

Mus laukia sielos puota — tai ko-
žia tarp dvasios skurdeivių mai-
šomės?!

Sukultūrėję ir susivieniję mes
daugelį lietuvių bei bėstančių šir-
džių darniu lietuvišku ritmu plak-
ti paraginsim. Juk mes negalim ir

toliau taip, kaip neretai iki šiol,
svetimus kevalus graužt, kai ša-
lia mūs prinkež lietuviški branduo-
liai randas. Mes turim, pagaliau,
liautis "Storų Bobų Polkas" sau
ir savo prieauginiui čirpinė — tą ir
panašų šlamštą mums reikia nusil-
plauti; ne po 85 centus jį plokš-
telėse pardavinėti turim, bet tuoj
atmatų dėžėna šią lietuvišką gė-
dą mes sukrauti privalom. Juk
mes sapnuote sapnuojam tą bran-
gią valandą, kada mes galėsime vi-
sur ir visada kultūringais žmonė-
mis pasirodyti. Tad nors vienu
žingsniu praktiškai kultūrėti pra-
dėkim. Štai tam, lyg tyčia, mums
ir proga pasitaiko — BALFas gru-
odžio 5 d. 4:30 v. p.p. Marijos Aukš.
Mok. auditorijoje rengia mums
MENO PUOTĄ. Atsilankę, drebantį
nuo šalčio brolių pridengsim ir
patys neįkainuojamai savo dvasi-
šią praturtinsim. Ypač savam at-
žalynui, šia proga, laimės nepavy-
dėkim — lai jis tyriausią vandenį
geria, lai jis naudingiausių maistu
stiprinasi. Jaunimas, tikro meno
paragavęs, jo trokšti pradės, pats
pasitupolkėms galvas nusukdams.

Lietuviški nusiteikimai net sve-
timtautį žavi, tai kam tu kailinius
išsivertęs visus baidai?!

Savas plunksnas pametę, mūsų
jaunuoliai jau sunkiai beįstengia
daktaro, kunigo bei inžinieriaus
diplomą parsinešti. Svetimais pa-
šūrusiais pūkais apaugęs mūsų
kis jau lietuviško perlo knygos
pavidale neįžiūri. O kad toks tik-
rais deimantūkais: lietuviškos
muzikos bei dainos garsais savąjį
vidų puošyti — nė nelauk! Jau ne
retas mūsų šis jaunuolis seka nu-
sisėrusį senstelėjusį — juodu abu
išvirkščiu švarku bevelija dėvėti,
(Nukelta į 3 psl.).

VYTAUTAS STANEIKA

Iš ko galima pažinti enkavedistą

"Enkavediste, ko išbalai,
Gal savo mirtį tu pajutai?"
(Iš partizanų dainos).

Enkavedistas — NKVD (liau-
dies komisariato vidaus reika-
lams) tarnautojas, šiandien lietu-
vių gyvojoj kalboj yra įgavęs daug
platesnę prasmę. Enkavedistais
pavergtoji lietuvių tauta vadina
ne vien tik vidaus reikalų komi-
sariato tarnautojus, bet ir tam ti-
krų savybių žmonių tipus, kurių
pasitaiko įvairių profesijų, įvai-
raus išsilavinimo ir įvairių įsiti-
kinimų žmonių tarpe. Be abejo,

KODĖL REIKIA PAŽINTI ENKAVEDISTĄ?

Kaip jau minėjau, enkavedistų
yra visur ir visokio pavidalo. Ne-
trūksta jų ir mūsų tarpe. Nors
daugeliu tremtinių teko tiesiogini-
niai susidurti su enkavedistais,
tačiau didelė masė lietuvių neturi
apie juos nė mažiausio supratimo,
todėl nenuostabu, kad nemoka jų
atskirti nuo normalių žmonių ir
nežino, kaip reikia apsisaugoti
nuo jų žalingos įtakos ir ardančio

ENKAVEDISTAS NETURI DRAUGŲ

Jis dažniausiai būna vienas, niū-
rus ir viskuo gyvenime nepaten-
kintas. Į gyvenamos aplinkos tvy-
kius jis žiūri visada skeptiškai ir
vertina juos iš neigiamos pusės.
Susirinkimuose ar šiaip susibūri-
muose jis ciniškai šypsosi ir pasi-
tenkina paleisdamas vieną kitą
repliką iš vietos ar pakužėdamas
kaimynui į ausį. Tačiau, esant pa-

ENKAVEDISTAS NETURI TIKĖJIMO IR NEIŠPAŽISTA JOKIOS RELIGIJOS

Tikis ir giliai religingas žmo-
gus negali būti enkavedistas. En-
kavedistas tiki ir pasitiki tik tuo,

NEEGZISTUOJA JAM IR JOKIE SENTIMENTAI

Jis apie juos gali ir gražiai pa-
venimu gyvenik žmonės. Tokiems
jaučia organiška neapykantą ir
prieš progos stengiasi jį iškaudinti,
paniekinti ir, jeigu tik gali, kan-
kinti.

IŠ ESMĖS ENKAVEDISTAS

Jis bijo netik mirtį, bet net fi-
zinės kančios nepereša. Priešo
pagautas enkavedistas maldauja
pasigailėjimo ir siūlo dirbti jo
naudai. Vokiečių naciai gerai pa-
žinojo tą jų savybę ir todėl ne-
nuostabu, kad patys pikčiausieji

ENKAVEDISTAS NEPRIPAŽISTA

Jose jis pasilikis, nors ir visas
pasaulis jam šauktų, kad jis kly-
sta. Jis yra kantrus ir užsispy-
ręs: gali ištaisais metais laukti jam
patogios progos sunaikinti savo

ENKAVEDISTUI EGZISTUOJA TIK DVI ŽMONIŲ RŪŠYS

Jis žmonėse mato tik priešus ir
vergus. Kas nesutinka būti jo ver-
gu, tas yra priešas, tą reikia su-

ENKAVEDISTINIAI VEIKLOS BŪDAI IR PRIEMONĖS

Jeigu mūsų politinėje, visu-
meninėje ir kultūrinėje veikloje
niekas enkavedistinių priemonių
ir būdų nevartota, apie juos ir ne-
kalbėčiau. Deja, taip nėra. Ir kuo
toliau, tuo blogiau. Tuo sėkmingiau
ir atviriau enkavedistiniai
metodai plinta mūsų visuomenė-
je, sukeldami siaubą ir paraližuodami
bet kokį norą bei pasiryži-
mą aukotis visuomenės labui ir
gerovei. Išgąsdinti nesantaikos
rietenų, žmonės traukiasi ne tik
iš veikimo lauko, bet bėgte bėga

daugiausia jų surandama bolševi-
kų ar menševikų eilėse, tačiau tai
nerieškia, kad jeigu žmogus pri-
klauso bolševikų — komunistų ar
socialistų partijai, kad jis būtų en-
kavedisto tipas. Ir atvirksčiai,
galima surasti enkavedistinio tipo
žmonių ir labai kilniose visuome-
ninėse ar net religinėse organiza-
cijose. Kalbėdamas apie enkave-
disto tipą savo išvadas darau iš
praktiško patyrimo ant savo kai-
lio ir stebėjimų koncentracijos la-
geryje bei įvairiuose kalėjimuose
tarymo metu.

Tuo labiau, kad enkave-
distas (pasakiškojo šėtono pakai-
talas) nepaprastu įgudimu moka
išnaudoti žmogaus charakterio
silpniausias vietas ir šliužo vikru-
mu prisitaikyti gyvenamo laiko
nuotakų ir gyvenimo reikalavi-
mų. Iš anksto sakau, kad pažinti
enkavedistą, tokiamais laisvių ir
įvairių spalvų mišinyje, kaip A-
merika, nėra lengva.

lankioms jam aplinkybėms, kilus
kivirčams ar sąmyšiai, jis išsivert-
žia į priešų ir pačių sukūtais bei
pramanytais kaltinimais stengiasi
dar daugiau įkaitinti susidariusių
atmosferą. Tik po kiek laiko ir
gerokai atvėse, žmonės pradeda
suprasti, kad visas jų ginčas buvo
beprasmiš ir piktos valios inspi-
ruotas.

kaš jis laiko savo kišenėje ar sau-
joje. Nei gyvojo, nei mirusio žmo-
gaus dvasia jam neegzistuoja.

zina tikį ir ypačiai dvasiniu gy-
venimu gyvenik žmonės. Tokiems
jaučia organiška neapykantą ir
prieš progos stengiasi jį iškaudinti,
paniekinti ir, jeigu tik gali, kan-
kinti.

YRA DIDELIS BAILYS

geštartininkai — žmonių kankin-
toji buvo buvę enkavedistais ar
bolševikais.

Norėdamas paslėpti ir viešumoj
neparodyti savo bailumo, enkave-
distas veikia ir savo priešą puola
iš pasalų.

KOMPROMISO IR KLAUDŲ

priešą. Kartą padaręs sprendimą,
jis nekeičia jo. Tačiau savo išvaiz-
dą ir veikimo būdus kaitalioja pa-
gal reikalą ir sąlygas.

BŪDAI IR PRIEMONĖS

ir iš savos bendruomenės, ieško-
dami svetur užovėjos ir ramy-
bės.
Kodėl taip yra? Kas nori iš mū-
sų nesantaikoje gyventi su kai-
mynu, likimo broliu? Niekas, iš-
skyrus enkavedistus. Nesantaikoj
ir suirutėj prasideda jiems šien-
plūtė! Todėl sustokime, kiek at-
vėskime ir pamatysime, kas sėja
tarp mūsų nesantaikos grūdus ir
kas naudojami jo vaisiais.

Naujausioji V. Alanto beletristika

"SVETIMŲ PAGAIRIŲ" PASIRODYMO PROGA

Rašo: Stp. Vykinas

Vytautas Alantas, 52 m., yra vienas iš kūrybingiausių lietuvių rašytojų. Jis lietuviškai Mūzai ištikimai tarnauja jau per 30 m. Daugiausia jis yra parašęs dramų veikalų — net kelioliką — tačiau ir beletristikoje yra išvarejęs platų barą. Novelių rinkiniai: "Artisto širdis", "Tarp penkių ir septynių", "Ant siūbuojančios žemės", "Svetimos Pagairės", ir romanas "Pragaro Pošvaisė". Vyt. Alantui ne tik suteikia kūrybingo beletristiko vardą, bet išryškina ir jo, kaip rašytojo, veidą, kryptį ir ideologiją.

Vyt. Alanto beletristikos negalima būtų vertinti, nepabrėžiant šių pagrindinių faktorių: jo intelektualizmo, jo prancūziškos literatūrinės mokyklos ir jo sąsajos su lietuviška moderniąja kultūra ir gyvenimu. Jis, nepriklausomai nuo laikotarpio, visa savo esmę buvo jauges ir lietuvių intelektualų kovą dėl aukštesnės visokeriopos kultūros: literatūroje, dailėje, teatre. Baigęs aukščiausius literatūros mokslus Prancūzijoje, jis siekė ir lietuvių literatūrom atnešti naują idėjų, kompozicinių ir stilistinių tobulybės elementų.

"Svetimos Pagairės" yra novelių, apsakymų ir feljtonų rinkinys. Ši naujausioji Vyt. Alanto beletristika žymiai skiriasi nuo Nepriklausomybės laikų jo panašios kūrybos. Jei anais gerais laikais rašytojas galėjo pasismaguoti ir intymiais individualiniais personažų užkampėliais, šiandien jis atiduoda savo duklę rašytojo — visuomenininko pareigai. Juk rašytojas negali būti individualistas, keistuolis, kuris tepripažįsta save, bet jis gyvena tam tikroje savo ir kitų žmonių aplinkoje, tam tikrame laikotarpyje ir kuria to gyvenamo laikotarpio ir aplinkos padiktuos kūrinius.

"Svetimos Pagairės" ir yra skaito tytojams brangios, nes jose atspindi šių dienų lietuvių gyvenimas. Be abejo, daugiausia lietuvių. Svetimieji rašytojai rūpi tik tiek, kiek jie rišasi su lietuvišais.

Vyt. Alanto tematika ir problematika labai įvairi: pradeciant Kūčių pasakojimų vaikams ir baigiant estetikos ir etikos problemomis intelektualams. Okupuotos Lietuvos lietuvių kova dėl egzistencijos, dėl Lietuvos išvadavimo, lietuvių tremtinių vargai, kasdienybė, nusivylimas ir valios praradimas, sumenkėjimas ir kūrybingumas, smukimas ir kilimas — viskas prasiveržia pro rašytojo kūrybingą plunksną.

Vyt. Alantas yra apdovanojamas keliomis literatūrinėmis dorybėmis, kurių neturi kai kurie mūsų beletristai. Jis yra ir psichologas, ir griežtos, nuoseklios logikos rašytojas. Jo personažai yra atvaizduoti su psichologiniu tikrumu ir

loginiu pagrįstumu. Jo personažai yra labai įvairūs: kaimiečiai, miestiečiai, visokių profesijų inteligentai ir pusinteligentai. Mums neįmanoma nupiešti tik žodžių jų portretus, bet tenka pabrėžti, kad jie daugumoje yra rašytojo pavaizduoti su įdomiu fiziniu ir dvasiniu veidu. Visi tie Noreikos — Chotiejai, Gulbinai, tėvai Jeronimai, Sūdavai, Vaizgeniai, Vanagai, Mozūraičiai, Paetsės ir Paulės gyvi prisistatydina su individualiais, profesiniais ir visuomeniniais bruožais. Šit Stulgaičių portretai: "Ji nedidutė, apvali, putni, gal 25 m. šviesi blondinė, jis — apstambis, bet anksti nuvytusio veido, visada briliantiniu suvilgintais juodais plaukais, 30 su viršum metų vyras, buvęs policininkas. Pasakyti "buves" gal ne visai būtų tikslu, nes jis ir dabar ėjo policininko pareigas." (žr. 73 psl.). Tai tik žodinė apybraiža. Toliau novelėje veiksmu parodyta, koks tas policininkas ir kokias jo žmona.

Knygoje yra 20 novelių, apsakymų ir feljtonų. Nevisi jie vienos literatūrinės vertės. Geriausieji rašytojui yra nusiskęšę šie trys dalykai: "Lietuvės kerštas", "Sužvejotos brangenybės" ir "Paskutinis išsivietinimas". Pirma dalykas yra brangus ne tik patriotine idėja, bet ir puikia kompozicija. "Sužvejotos brangenybės" yra gyvenimiška ir psichologiškai pagrįsta iškarpa iš mūsų buvusių stovyklų gyvenimo. Ypač graži ir kilni idėja: sunkiausiomis sąlygomis ir nežūrdamas didžiausių kliūčių skulptorius Vanagas sukuria didžiai menišką kūrinių "I Laišvę". Netgi jo buvę kliudytojai ir priešai nusilenkia prieš meninį genijų. Kūrinyje parašytas su giliu įsijautimu ir išgyvenimu. "Paskutinis išsivietinimas" parodo mums lietuvių darbininko kovą tarp lietuvių ir amerikoniškų. Ir lietuvių laimi. Novelė dyelkia Lietuvos dobiluikų kvapą, gryną, iš širdies plaukiančiu lietuviškumu.

Neblogos ir kitos Vyt. Alanto novelės. Tik kai kur jaušti dirbtinumo. Ypač "Vidurnakties vestuvės". Taip pat "Lemties valandos" pabaiga neįtikinama. Psichologiškai įdomi novelė "Gyvenimas miniatiūroje". Čia Jurgio Gulbino, teisejo, palikuso Lietuvice žmoną ir vaikus, "dusimas tvarkiame narve negarbingai", moralinis išsekimas yra pavaizduotas su loginiu nuoseklumu ir psichologiniu įvairumu ir tikrumu.

Feljtono srityje, be abejo, V. Alantas negali lygintis nei su Pulgiu Andriūsiu ir net su Alb. Valentinu. Alanto feljtonai yra mažai, kas pro quo. Tik "Mūza stovykloje" išsiskiria iš visų kitų feljtonų savo veiksmingumu ir gy-

Žemaičių Kalvarija

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

RUDENIO DIENOS

Ateina jos, atskubina, Visu būriu ateina, Auksinės dienos rudenio Ir gūdžios vėjų dainos.

Ateina jos smuikuodamos Ir basos per rugienas, Dar vasarą pagnuodamos Rugsėjo šiltais dienais.

Keliaukite, keliaukite, Sapnuose ir be ryžto. Šalna prie girios laukia jus, Pribertį plaukus rubinų, Gintaro ametistų!

venimišku humoru. Šis feljtonas ne be reikalo buvo išverstas ir išspausdintas ir vokiečių kalba.

Dar truputį dėl Vyt. Alanto stiliaus. Tiesa, Vyt. Alanto stilius nėra toks sultingas, kaip V. Ramono, bet jis nėra ir toks publicistinis, kaip kai kas nori sugestijonuoti. Vyt. Alanto stilius yra intelektualus, kaip ir visa jo kūryba. Šit vienas būdingas Vyt. Alanto palyginimas: "... ir todėl žmonos klausymas man skambėjo lyg sumeluota replika scenoje..." Apskritai, Vyt. Alantas nemėgsta per daug stilistinių puošmenų, bet jis mėgsta prancūzišką preciziškumą.

Vyt. Alanto kalba nėra per daug žodinga, bet vienas kitas darybinis ar natūralus žodis didina lietuvišką žodyną. Pav., "Lietuvių Kalbos Vadovė" neradau, kas yra brežlė, nors Alantas vaizdžiai palyginimo nerimą, kuris "skambėjo tartum išmirusiais laukais brežlės griežime...". Pora kalbos dalykų: "nedateklūs", "daedė", "nedakpeš", "tykliai" man priminė, kad ir geriausi mūsų kalbos ugdytojai vis neatšikrato kai kurių slavų priemaišų.

Baigdamas, noriu atsiprašyti autorius ir skaitytojus, kad negalėjau taip, kaip norėjau, įvertinti šio naujo Vyt. Alanto veikalą. Tai būtų reikalinga speciali kritinė studija. Bet tai ne laikraščio uždavinys. Skaitytojais, tikiu, patys susidomės šiuo vertingu veikalu, jį mielai skaitys ir kitiems rekomenduos.

LIETUVIŲ PASIRODYMAS MOKSLO IR PRAMONĖS MUZIEJUJE

Lapkričio 28 iki sausio 1 d. — įvairių tautų eglių paroda. Lietuvių eglių puošė Maria High School Meno skyriaus studentės. Eglių puošėlių mecenatas: — Chicago Lietuvos Moterų Klubas. Lapkričio 28 iki gruodžio 12 d. — kasdien, p. Rožė Maziliauskienė demonstruos lietuviškų eglių puošėlių gaminimą. Šeštadieniai ir sekmadieniai jai taktininkaus Maria High School studentės.

Lapkričio 28 iki gruodžio 12 d. — lietuviškų juostų parodėlė. Šeštadieniai ir sekmadieniai juostų audiniai demonstruos lietuviškas Akademikės Skautės.

Juostų parodos, audimo ir šiau dinukų demonstracijos vieta — pirmame aukšte, už eglių salės.

Gruodžio 4 d. (šeštadienį) — LIETUVIŲ DIENA. Penkios lietuvių Kalėdinės programos:

1, 3:30 ir 5 val. popiet — Maria High School studentų Kalėdinės programos; dalyvauja choras, šokėjos, vaidintojos.

7, ir 8:30 val. vakare — "Paskutinis Kalėdos Lietuvoje" — autorė p-lė A. D. Elvikytė. Vaidins Aušros Vartų Tunto skautai ir skautės.

Programos Muziejaus Auditorijoje. 5 ir 7 val. vakare — Muziejaus restorane bus galima užsisakyti lietuviškų pietus.

Į Muziejų ir į programą įėjimas nemokamas, tačiau, programoms reikalinga gauti bilietus iš anksto, kad užtikrinti visiems vietoms. Lietuvių programos yra vienos populiariausias, bilietų parikalavimas nepaprastai didelis, tad patartina kreiptis į Muziejų tuojau, telefonu ar laišku (nurdant, kuriai programai norite bilietų, ir kiek): Museum of Science and Industry, Jackson Park 57 th. and South Shore Drive). Telefonas — MUSeum 4-1414.

J. Daužvardienė.

Vytautas Alantas. SVETIMOS PAGAIRĖS. Nidos Knygų Klubo leid. Nr. 3. Londonas, Anglija. 255 pusl. Kaina, rodos, 1 dol.

Sudžiūvės dobiliukas

Vyt. Alantas

(Fragmentas iš novelės "Paskutinis išsivietinimas").

Atsirėmęs į lempos stulpą, Gabrielius išsitraukė iš kišenės suglamžytą Paulės laišką ir, jį išlyginęs, vėl ėmė skaityti. Paskum jis ėmė laišką iš lėto plėdyti, galvodamas, kad jau visą valandą pavėlavo ir kad tučiuojau jam reikia grįžti. Besiruošdamas blokščiui paskutinį popieriaus skutelį, jis ant delno padėjo kuklią, Lietuvos laukų sudžiūvusio balto dobiliuko galvutę.

— Kvaila mergiotė, — sumurmėjo jis. — Vis dėlto ji išsaugojo.

Gabrielius, pakėlęs galvą, apsidairė, ar nematyti mėnulio, bet nuo didžiulio miesto reklamų padangė buvo rausva ir nei mėnulio nei žvaigždžių nesimatė. Jis dabar gerai atsiminė, kad aną naktį jiem mėnulio ir žvaigždžių nereikėjo ieškoti: auksinis senio veidas, atrodė, palankiai žiūrėjo į juos, o žvaigždės dangaus platybėse ieškojo jiems kelio į laimę. Ji tada buvo šešiolikos metų, o jis dvidešimt vienerių. Jie tada grįžo iš važiavimo į kariuomenę, kaip jie išėjo iš kariuomenės. Jie važiavo dviračiais. Jis važiavo kiek atsilikęs ir, žiūrėdamas į mergaitės dūrių siluetą, šaipėsi savo širdyje. Gabrielius tą vakarą daug šoko su Paulė ir pirmą kartą pastebėjo, kad ji jau nebe pusmergelė, kaip jis ją lig šiol pašaipiai vadindavo, bet jauna moteris. Paulė staiga sustojo ant tiltelio, atrėmė savo dviratį į turėklus ir ėmė darytis po pasisūpusią baltą žibancią migla pievą ir padangę. Nulipo nuo dviračio ir jis ir atsirėmė šalia jos.

— Paeškokite savo žvaigždžių, tarė ji lyg rimtai, lyg juokais. — Ta mažutė, ten netoli nuo Sietyno, tai mano, o šalimais ta didesnė, tai tavo, o ta didžioji, kitoje Sietyno pusėje, tai mūsų abiejų... Ko tu taip žiūri į mane? — Aš žiūriu, kad tu jau nebe pusmergelė, o tikra mergaitė. — Ak, jau ir tu pastebėjai, — nusijuokė ji. — Aš tai jau seniai žinau... Klausyk, Gabrieli, aš norėjau tavo vieną dalyką paklausti: ar tu, išėjęs į kariuomenę, kada nekada pagalvoji apie mane? — Aišku, pagalvojiu. Aš manau, kad ir laišką tau parašysiu. — Tikrai? — nuzziugo ji. — Aš tau irgi parašysiu.

— Ir lauksi savo sugrįžtančio iš karo bernelio, kaip anojė mūsų dainoje? — nusijuokė jis. — Labai lauksiu, — atsakė ji rimtai. — Oh, — sušuko ji, žiūrėdama į tą padangės vietą, kur švystelėjo didelis meteoras; ji paskubomis nusirišo nuo rankos nosinę ir užmezgė vieną jos kampą.

— Mama man sakė, kad skrendant aitvarui padangę, reikia užmegsti mazgą: tuomet pagausi savo laimę, — pasakė Paulė rimtai, nors Gabrielius galvojo, kad ji juokauja.

Paskum ji nušoko nuo tiltelio ir nuskyne dvi baltų dobiliukų galvutes.

— Matai, — atkišo ji jam ant delno padėtus dobiliukus, — kaip ant jų rasos tvиска deimančiai ir kokie jie gražūs. Aš juos išsiūsiu ir kitą nosinės kampą ir... saugosiu. Tai bus mums aitvaro atnešta laimė. Jei aš juos pamesiu, aš pamesiu... mūsų abiejų laimę, — pridūrė ji nedrąsiai ir lyg su balme žiūrėdama į jį, kad per daug pasakė.

Tą akimirką Gabrielius kažin kodėl nebenorėjo juoktis...

Jis palydėjo Paulę iki jos sodybos. Jai šokant, laikydamas ją savo glėbyje, jis galvojo, kad ji jau moteris ir kad, išeinant į kariuomenę, su ja galima atsiveikinti kaip vyrui pridera atsiveikinti su moterimi, tai dabar, po parymojimo ant tiltelio, jis pasitenkino nekaltu pabučiavimu ir susimastęs grįžo namo.

Ir štai dabar, po tiek metų, vienas dobilėlis atsirėmė ant jo delno, svetimoje padangėje, o kitas, be abejo, pasiliko pas Paulę. Gabrielius žiūrėjo į pilką spurgelį, bet matė puikią, sklindančią sidabrinę mėnesienos Lietuvos naktį, spin Ana naktis yra jo naktis, anie lau kai yra jo laukai, ana žvaigždėta padangė ir aitvaras yra jo nuosavybė, nes visa tai jis paveldėjo iš savo tėvų ir iš savo tėvynės, ši reklamų nušviesta padangė, šie fabrikai, šis miestas ne jo ir niekadados nebus jo, nes amžinasis tėvynės ilgėsyis glūdi nuskendęs jo širdyje, ir jis ten glūdės iki paskutiniųjų jo gyvenimo dienų. — Tiems gimtojo krašto lobiams priklauso ir Paulė, kuri pati yra didelis lobis...

Iš naujausios knygos "Svetimos Pagairės".

dinčią migloje paskendusių pievų, jautė vėsus, gaivinantį, kvepiantį ramų laukų dvelkimą ir matė jauną, kuklią, susimąčiusiomis akimis mergaitę, kalbant čia jam apie laimę, jų abiejų laimę. Jam staugė pasidarė be galo aišku, kad ana naktis, laukai ir ana kukli jauna mergaitė, ir jis, ir tas per padangę nusidriekęs aitvaras priklauso vieni kitiems, kad jie visi susiję tūkstančiai ir tūkstančiai nematomų ryšių, kurių niekas ir niekur negali sutraukti, nors jie būtų nublokšti kad ir kiti planetą.

VENCLOVA

MUSŲ TAUTOS KLAUSIMU

(Tęsinys)

Panašiu principu bolševikai vadovaujasi Lietuvoje. Tik dabar šis skaldymo veikimo poliūs pasiekė priešingą kryptimi — "neve darbininkija". Taip, jie nori svetimomis rankomis įvykdyti savo tikslus, naudodami labai žiaurias priemones. Ir kas keisčiausia, kad įtikino net mūsų Vliką, kaip 7. Juodvalkis ("I Laisvę") tvirtina, kad A. Šniečkus yra tiesioginis kaltininkas dėl Lietuvos genocido, nors mums visiems turėtų būti aišku, kad mūsų tautos naikinimą vykdė patys rusų budeliai. Tas pats nedovanotinis klaidas daro ir mūsų rašytojai tremtyje, atvaizduodami savo romanuose kaip didžiulius čekistus: Vaitkūnus, Giržiusius etc., vadinas, tuo tik patvirtina pačių komunistų sufabrikuatą tezę, kad patys lietuviai yra savo tautos žudytojai. Tačiau, viena, tai neatitinka tikrybės, nes proporcingai ir dabar lietuviai sudaro labai mažą nuosimtį komunistų, antra, juk mums gerai žinoma, kad tie tikrieji čekistai buvo ir yra Glatkinai, Kuzne-

cevai, Fedorevai ir t. t. Dar blogiau, kad išsivijoj net informaciniuose leidiniuose savo krašto vertės mažinimo liga linke sirgti. Štai leidžiama svetima kalba apie Lietuvą brošiūra, kur netik nepažymėta istorinė ar etnografinė Lietuva, bet dar paimta be Vilniaus ar Klaipėdos krašto, žemėlapyj Tiltai, vietoj Tiltės, Insterburg vietoj Istrutės etc., gyventojų skaičius parodytas pagal 1923 metų surašinėjimo davinis, tarsi Lietuvos gyventojų skaičius nuo to laiko nedidėjo. Kartais net mūsų mokslo vyrai, pasinaudodami svetima tendencinga literatūra tvirtino, kad net Suvalkija seniau priklausė vokiečiams ir t. t. Todėl visi teisingai dr. V. Viliamas teigia: "Nuostoliai dideli, tačiau jų nereikia perdėti ir nenurašinėti mūsų tautos į nuostolius didesniais skaičiais". Antra vertus, mes neturime pamiršti, kad dar šiandien pasaulį, neišskiriančią nei demokratų, dominuoja machiavelinė politika, kur daugiau skaitomasi su didesniais skaičiais —

su didesne jėga.

Įvairios svetimos įtakos yra už nuodijusios ir visą mūsų išievių gyvenimą. Amžinos konferencijos, nuolatiniai ginčai, pikti puolimai, laikraščių skiltys perpildytos asmeninėmis įgrįsusiomis polemikomis, ir taip mes net gyveniniuose tautos reikaluose nerandame vienos bendros kalbos. Nežiūrint, kad partijų reali reikšmė gali pasireikšti tik savajam krašte, tačiau ir išsivijoj partijų reikalams pašvenčiama daugiausia energijos, joms suteikiamas visuomeniniam gyvenime primatas, pastatant net aukščiau už tautos interesus. Nemaža linke net kiekvieną lietuvišką pasireiškimą laikyti "stabu" bei sovinizmu, vadinas, neigiamu reiškiniu. Dėl to nei nuostabu, kad tokių visuomenės veikėjų vaikai nežino savo tautos garbingos istorijos, kas yra 16 Vasario, nes tą dieną jie lanko mokyklas, bet ir tarpu savęs jau nekalba lietuviškai.

Liūdniausia, kad tai daro daugumoj tremtiniai, t. y. mūsų kėščiančios Tėvynės ambasadoriai, o su kokia misija jie vyko į Dėdes Samo žemę galime spręsti kad ir iš 1949. VI. 5 d. "Gen. J. H. McRae" laive išleisto biuletenio žo-

džių: "Daugiau likimo negu laivo nešami, mes kas kart tolėjam nuo Lietuvos... Kokia viso to prasmė, klausiamo vienas kitą. Atsakymas, manome, tegali būti vienas: ne tik išlaikyti lietuviškus, bet ir kovoti už Lietuvos išlaisvinimą visomis jėgomis ir visomis priemonėmis... Kviečiame visus būti mūsų tautos kovotojais. Ypač tai turime daryti tam, kad sugrįždami laisvą Lietuvą galėtume pasakyti, ką esame padarę. Gyvendami mišrioje Amerikos tautų bendruomenėje likti ištikimais savo tautai". Tuo tarpu mes kai kurie net užsikrėtę nihilistine dvasia, niekindami savo tautą, nepriklausomybės laikus, net pačią savo Tėvų Žemę, nieko ten gero nežiūrėdami — tik kurkiančias varles žuliniuose. Ir šiuo keliu žengdami, anot K. Truskos, nejučiomis stumiame prie tautinės sąvižudybės.

Iš praeties žinome, kad mūsų tautinę gyvybę išlaikė lietuviška šeima. Mūsų liaudis buvo visai atspari svetimoms įtakoms, tuo pariliko ištikima savo Tėvų Žemės papročiams bei tradicijomis ir jos tautinei kultūrai (lietuviškos dainos ir t. t.) Lietuvių šeima buvo tvirtovė, kurioje lietuviška samonė buvo apsaugota ir nuo visų sve-

timybų apginta. Iš jos kilo ir mūsų tautinio atgimimo veikėjai. Mūsų tautos pirmonis Dr. J. Basanavičius savo autobiografijoje nupaskojo, kad jo tėvelis žinojęs ir mokojęs gražiai papasakoti iš Lietuvos praeties, tuo uždegdamas dar jo jauno širdį lietuviybės meilę.

Lietuvė motina, spaudos draudimo laikais, kaip mūsų dailininkas Rimša atvaizdavo, prie ratelio išmokė savo vaikus lietuviško rašto, ji buvo tarsi lietuviško židinio vaidilutė, kuri išiebė jaunajai kartai Lietuvos meilės ugnį. Savo "Būde" mūsų istorikas S. Daukantas konstatuoja: "Mūsų kalba, kuria prabochiai prieš tūkstantį metų kalbėjo, išlaikė ne raštas, bet mūsų motinos, gi čekų "Pestry Tyden" laikraštis 1937 met. teigė: "Lietuvė motina išsaugojo seniausius padavimus, dainas, kurios apibūdino lietuvių kaimiečių gyvenimą visose formose". Net svetimtautė motina sugebėjo išiegti savo vaikams gimtosios žemės meilę. Štai ką byloja apie Lietuvą dabartinis Brazilijos finansų ministras dr. H. Laferis: "Mano svaizonėje buvo pamatyti tuos įvairius banguojančius Lietuvos laukus, ošiančius žalius miš-

kus, o tarp jų mėnesienoj tviskančius ežerus, tuos pavasarį baltus nuo žiedų, vasarą raudonus nuo vyšnių, o rudenį nuo skanių obuolių, kriaušių ir slyvų lūžtančius sodus. Aš nežinau, kokios tos jų sienapjūtės ir rugiapjūtės, kokie tie turgai ir atlaidai, bet mano mama daug kartų pasakojo man apie juos ir, tikiu, kad tai turi būt nuostabus. Aš jaučiu giliai simpatiją mano tėvų Tėvynai Lietuvai ir esu pasižadėjęs mamą palydėti ir ji, kai ji galės važiuoti aplankyti savo gimtąją Paželvę".

Senovės lietuviai (paprastuomenė) nekūrė mifrių šeimų. Anot S. Daukanto ("Būde"), lietuvių aukštaitė ar žemaitė bevelijo mirti, nekaip už guodo ar lenko ir vokiečio tekėti. Tuomet, pagal britų pav., "Lietuviški namai buvo lietuviška pilis". Tokios lietuviybės tvirtovės dabar likos vieninteliai galimos Lietuvos, kurias ištikimiausiai saugoja lietuvių motina. Sullig partizano Vyt. Staneikos žodžių, ji savo vaikams nuolat kala: "Jei tu pasidarysi išdavikas, tai tu nemano vaikais".

(Daugiau bus)

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA

LITHUANIAN WEEKLY

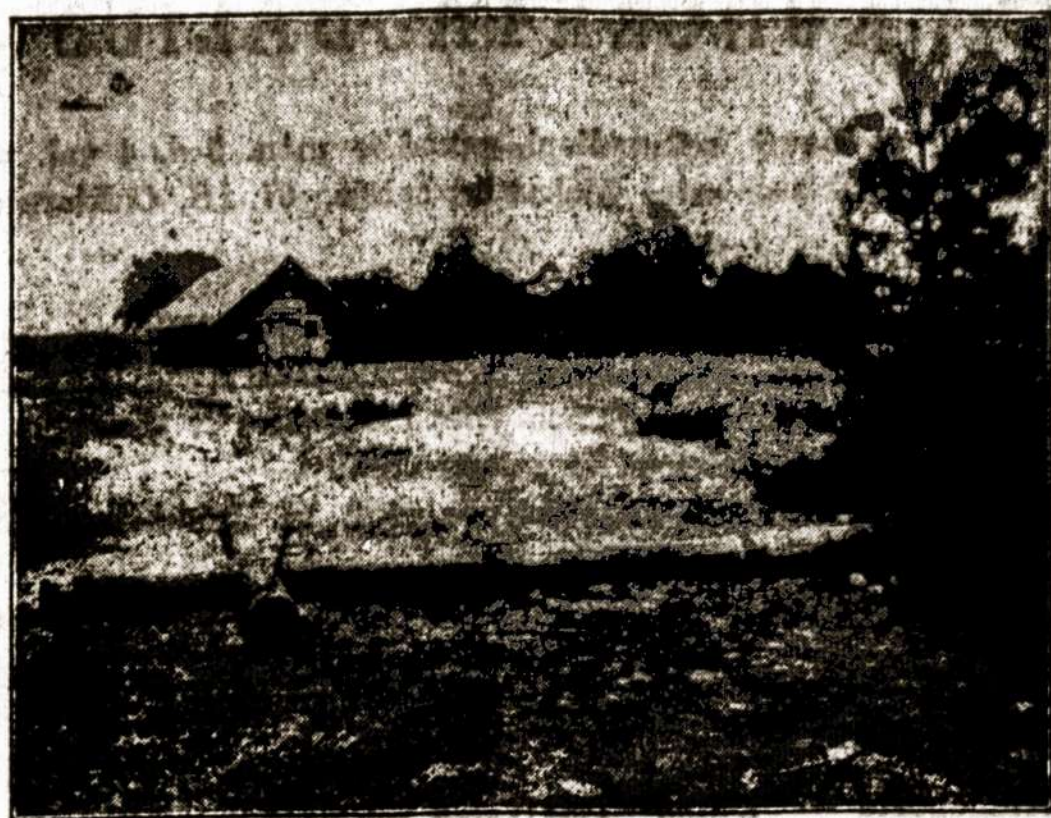
Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusei metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir taipina savo nuosė-
ra. Nesnaudoti rankraščiai grąšina-
mi autoriams pareikalavus.

Enkavedistų išnėkintas kryžius

Trumpai ir drūtai

Rašo: Dr. Petras Stulgys

Ekonominiai metodai "išlaisvinimo veikloje"

Iš Reutlingeno (tai vieta, ku-
rioje mūsų visų mylimas ir ger-
biamas Vliskas įsikūrė savo štabą)
pasipylė dokumentų vertimai, pri-
keriant prie jo Vytauto Staneika
kios pavarde, kuris dokumentuose
pažymėtų datų laikotarpyje buvo
Karo Mokyklos karininku, ir grei-
čiausia, net nesapnavo apie tokius
raštus.

Idomu, kaip reaguotų visuome-
nė, jeigu "Laisvoji Lietuva", pas-
kelbusi nukankintųjų sąrašą Rai-
nių (prie Telšiu), visą kalbę su-
verstų Dr. Pijui Grigaitiui, kuris
tuo laiku buvo Chicagoje ir ne-
sapnavo, kaip jo broliams lietu-
viams enkavedistai lupinėjo akis
ir dar plakančias širdis?

Idomus supuolimas

Dr. P. Karvelis ir p. Liutkus
rašo V. Staneikai protesto laiškus
kaip tik tuo pačiu laiku, kai iš
Reutlingeno pašto išsiunčiamas
visas maišas anoniminio šlamšto:
"Už pfeningą jie pardavė 10 lie-
tuvų", kurį "Naujienos" ir "Ke-
leivis", nežūrint, kad ten paties
Dievo vardu buvo perduotas pra-
keikimas Vytautui Staneikai, nei
nurtelėję atspausdino. Idomu,
kaip atrodys mūsų spauda po me-
tų, kaip mūsų redaktoriai užpildys
laikraščių puslapius anoniminiais
šlamštais, pagamintais Maskvos
enkavedistų?

Kokius "išdavimus" yra padaręs Vytautas Staneika?

Jų yra labai daug, sunku ant
greitųjų ir išvardinti, reikia tik-
tis, kad jis, sąžinės graūziamas,
ims ir pats kada nors juos išdė-
stys. Kiek man yra žinoma, 1940—
41 (pirmąjį bolševikmetį) jis dir-
bo Lietuvos Raudonajam Kryžiu-
je, kur buvo išvystęs didžiulį
pasipriešinimą—akciją prieš bolševi-
kiškų žydų įtaką minėtoje įstai-
goje. Ar ne jo ir Dr. Garmaus
nuopelnas, kad Raudonasis Kry-
žius buvo vienintelė lietuviška
įstaiga, kuri bolševikai nesuspejo
nacionalizuoti.

Prasidėjęs Vokiečių—Rusų ka-
ras užtinka V. Staneiką Šiaulių
aplinkėse sėkmingai vadovaujant
partizanų rinkinei, kurios dėka
nei vienas iš vietinių lietuvių ne-
buvo išvežtas į Sibirą ar nukau-
kintas besitraukiančių enkavedis-
tų.

Vokiečiams užėmus Šiaulius,
Vytautas Staneika, drauge su Dr.
Juozu Pajauju, Vladu Pauza, Dr.
Raulinaičiu, Liutkum ir inž. J. Vi-
lučiu suorganizuoja Aktyvistų Fr.
Štabą Šiauliuose, kurio pirmuoju
uždaviniu buvo atstatyti tvarką
Šiaulių mieste.

Kauno miesto komendantui a.
a. Pulk. Bobeliui prisuntus auto-
mobilį (kitokio susisiekimo su
Kaunu nebuvo) ir Šiaulius perve-
ti Dr. J. Pajaujį (Laikinosios Vy-
riausybės Darbo ministeris), Vytau-
tas Staneika vyksta drauge į Kau-
ną ir atsiskaitęs visų siūlomų val-
džios vietų, visomis jėgomis įsi-
jungia į visuomeninę veiklą.

1943 metų kovo mėn. 16 d. Vyt.
Raud. Kryžių (vokiečių pakrikš-
tytą Savitarpine Pagelba), kur
užima Reikalų Vedėjo ir Sociali-
nių Reikalų Valdymo vietą. Jau
nuo 1941 m. gruodžio mėn. įsijun-

gia aktingai į Laisvės Kovotojų
eiles, iš kur, dėl kaikiurių nesuta-
rimų dėl linijos ir veiklos metodų,
1942 metų rudenį pasitraukia ir
suorganizuoja naują antinacinę
rezistencijos organizaciją Vienybės
Sąjūdį, į kurį įeina visokių
srovų žmonės. Dabar šis Sąjūdis
yra kontroliuojamas krikdemų.

1946 metų kovo mėn. 16 d. Vyt.
Staneika yra areštuojamas ir išve-
žamas drauge su kitais 45 lietuvių
veikėjais į Stuthof koncentraci-
jos lagerį, kur išbuvo iki pat karo
pabaigos, virš dveju metų.

Išėjęs iš kacetų šitas "judas"
patenka į rusų rankas, kurie jį iš-
tardė privertė stoti į Raudonąją
Armiją, užvilkdami jam eilinio
raudonarmiečio uniformą.

1945 metais birželio mėn. pra-
džioje, V. Staneika, drauge su ki-
tais, bus rūsiais vokiečių nelaisvė-
ių rusų karininkais siunčiamas eša-
lonu į Kuibisevo surinkimo punk-
tą, kur turėjo paaiškėti tolimesnis
jo likimas. Tačiau V. Staneika
ir čia nepasidavė likimo valiai ir
birželio mėn. 6 d. Bydgoščiuje
(buv. Bromberg) pabėgė iš ešalo-
no ir sėkmingai prasislapstęs įvai-
riose Lenkijos vietovėse, po 7 mė-
nesių (1946 m. sausio mėn.), pa-
daręs ilgoką "pasivaikščiojimą ant
britvų", pasiekia Liubeko DP la-
gerį, kur, padedant St. Zymanui,
Karoliui Drungai, Br. Bieliukui,
Dr. Algirdui Vokietaičiui pradeda
ruošti žygiui į Lietuvą ir tų pa-
čių metų gegužės mėn. 1 d., paly-
dėtas artimiausių bičiulių, įsėda į
laivą, kaip lenkų repatrijantą.

Lenkijoje, padedant vienam lietu-
viui kunigui, sueina į ryšius su
Lietuvos partizanais, kurie 1946
metų birželio mėnesio apie vidurį
perveda jį į Lietuvą, iš kurios jis,
po dviejų mėnesių, vežinas pilną
čedomaną pogrindžio dokumentų
ir nuosavą žmogą, 1946 m. rugpiū-
čio 17 dieną atsėdūrė Stockholme,
Svedijoje.

Štai trumpa šito "judo" "išda-
vysčių" istorija. Idomu, ar "Kelei-
vis" ir "Naujienos" teiksias ją per-
spausdinti?

Tautos išdavikus reikia tikrai demaskuoti

Kas dėl to išdrįs ir ginčytis. Bet
kada Tautos išdavikai savo darbus
nori primesti mūsų tautos elitui,
tuo norėdami visiškai užnuodinti
lietuviškos visuomenės opiniją,
reikia ne tik kad protestuoti, bet
ieškoti realių priemonių jiems nu-
tildyti.

Klausykite kas antradienį, 8 val. vakaro, per P. Šaltimero radio:

Trys meilytės — trys dainuojančios gražuolės!

Idomu, kaip jaučiasi Dr. Karvelis?

Kartuvės, kurias žada žaliukai,
nelabai malonus dalykas. Bet vil-
ties jis greit neparanda. Jis žino
pinigų gaitę: "rublis kalba — rub-
lis tyli." Nieko nepadarysi,

Kodėl šmeižiamas vienintelis laimingas?

Sunku tiksliai atspėti. Reikėtų
užklausti Dr. Karvelio ir Dr. Pi-
jaus Grigaičio. Mano supratimu,
greičiausia dėl to, kad Vytautas
Staneika nesidavė "nuraminamas"
ir išdrįso viešai kalbėti apie tai, ką
tūkstančiai pakuždomis kalba jau
per dešimtį metų.

Kaip turėtų reaguoti lietuviškoji visuomenė?

Žinoma, jeigu ji elgsis pagal
Dr. Karvelio ir Dr. Grigaičio ap-
skaičiavimus, ji prakeiks Vytautą
Staneiką ir jo redaguojamą "Lai-
svąją Lietuvą" nei į rankas neims.
Bet jeigu ji galvos taip, kaip aš
galvoju, ji pasielgs atvirkščiai.

Kaip turėtų reaguoti pats Vytautas Stoneika?

Kas gali atspėti, kokias jisai išda-
gas vėl sugalvos? Greičiausia vers
"valdžią", suorganizuodamas "nau-
ją žygį". Taip ar šiaip svarstysi,
jam kelio į ramų gyvenimą nebė-
ra... Ir mirusio jo nepalikis ramy-
bėje...

Kaip gyvena ir ką dirba Dr. P. Karvelis, Dr. P. Grigaitis ir Vytautas Staneika?

Ką dirba Dr. P. Karvelis ir Dr.
Pijus Grigaitis, visi mes žinome:
jie laisvaiva pavergtę Lietuvą ir iš
to gyvena. Iš ko gyvena ir ką
dirba mūsų "judas"? Jau treti
metai jis dirba Bethlehem Steel Co.
neuzdirbdamas į valandą nei 2
dolerių. Vakaris ir naktimis jis
redaguoja, pats laužo "Laisvąją
Lietuvą", rašo eilėraščius, na, kar-
tais ir straipsnius. Suranda laiko,
taip "šėtono vaikas" ir Clevelandą,
Toronto ir į Detroitą nuvažiuoti,
kad sudrumstų ramybę, pravirk-
dintų atšalusias širdis.

Stasias Būdavo romanas an-
glų k.: THE FORBIDDEN MIRAC-
LE (Uždraustas stebuklas) knygu
rinkoj pasirodo gruodžio mėnesį.
Romaną leidžia Comet Press Bo-
oks Corporation New Yorke. Lei-
dėjai šiuo metu jau pradeda knygos
reklamą didžiojo Amerikos
spaudoj, pvz., The New York Ti-
mes, The New York Herald Tri-
bune, Saturday Review of Litera-
ture ir kt. laikraščiuose, taip pat
per bibliotekas, klubus ir savo at-
stovybes Kanadoj, Pietų Ameri-
koj, Alaskoj, Europoj, Australijoj,
Japonijoj ir kt.

Kam krauzt kevalus...

(Tęsinys)

by tik anas iš svetimų siūlų reg-
tas pasirodytų. Tokie mūsų šie
visai nepastebi, kad šaunus iki pa-
nagių lietuviškas moksleivis, ga-
bus studentas, protingas profesio-
nalas, tėvas ar darbininkas tikru
lietuvišku drabužiu pasipuošęs,
svetintaučius žavi ir saviems pa-
guoda: neša. Ar nemirga, gi, laik-
raščiai, pranešdami tik atkeliavu-
sių ir jau čia gimusių lietuviškų
lietuvių pranašumą prieš viet-
inius moksleivius! Mums dar dau-
giau, dar galingesnių lietuviš-
kų variklių reikia, kad mes visas
pirmaujančias garbingas vietas
šiam krašte užimti artimiausiu
laiku pajėgtume.

Nors kotlietų nevalgysi, o vis tik visiems metams pasotintas liksi

Tikrai galingus dvasinius, vis
didesnio gėrio ir grožio varyklius
mumyse minėtam Balfo koncerte
rinkiniai menininkai pajęgs įmon-
tuoti. Jokia mūsų išleista suma
šioje dvasiškoje puotoje nebus
mums perdidelė. Ne uolos kietu-
mo kotlietais bei gomurį pūslėm
išverčiančiais skysčiais šioje puo-
toje mes būsim vaisingami. Ne! So-
listės — soprana Sofija Adomai-
tienė su Prudencia Bikiene ir
profesorius, tas amerikiečių spau-
doj talentinguoju išvadintas, jo
simfonijos Grand Park Chicagoje
išpildymo proga, taigi tas pats
kompozitorius Vladas Jakubėnas,
mus dar tik gerai išpildo-
mais muzikos ir dainų kūriniiais
penės.

O ir ant trečios šioje meno puo-
toje mes būsim neapvilti — kurio
mūsiško širdį malonus jausmas
neperveria Dainavičius, jųj An-
samblyje išvystus bei išgirdus! —
Ypač, kad dar jų tarpe tokie mieli
dainos kūrniai, kaip bosas Jonas
Vaznelis ir sopranas Danutė Stan-
kaitytė, muziko ir kompozitoriaus
Stepo Sodeikos globojami ir ve-
dami mums prisistatys.

BALFO koncertan atsilankysi —
šiam kraštui alsavimą palengvinsi
Taigi jau šiandien mums chi-
cagiškiams lietuviams vienas daly-
kas tikrai aišku — kad ir galastu-
vais gruodžio 5 d. lytu, mes visi
Kazimieriečių auditorijon ne iš-
gerti, ne pavalgyti ar bingio palos-
ti bei dovany gauti sugūžėsime.
Ne! Mes tą dieną sausakimšai lai-
ku salę pripildysim, kad sau svei-
katos pasisemtume. Po tokios dvasi-
škos puotos atsilankysimejė gam-
sim bent pusei metų savo namų
vaistinę uždaryti. O mūsų atžaly-
nas, lietuvišku nemeluotu menu
pasisotinęs, jei nors tik vieną vie-
nintelį žingsnį atgal nuo pienkny-
gių ir tokių pat kitų bei ne ką ge-
resnio apsiėjimo žengs — atsito-
lins — tavo širdis tada nusišypos
ir šio krašto krūtinė lengviau at-
sidus.

Apie Lozoraitį, Grigaitį ir raudoną skarą

Pranciškonų organas "Darbi-
ninkas" prieš kiek laiko įdėjo ži-
nią, pavadintą "Lenkai nesutaria
dėl egzlinio prezidento". Žinia
buvo paini. Anot jos, gen. Anders
paskelbė, kad Zaleski nebe presi-
dentas, o iš kitos pusės tas "nebe
prezidentas" atleido gen. Ander-
są iš karinių pajėgų generalinio
inspektoriaus posto ir pan. Bet ne
šita žinia mus šiandien domi ir ne
sekanti "Darbininko" paskelbta
Eltos žinia, būk "lietuviai yra ban-
dę kalbėtis su gen. Andersu apie
ateityje iškilsiančias problemas.
Tai darė S. Lozoraitis ir K. Balu-
tis." (Sergantis ir gulintis lovoje.
Mūsų pastaba).

Ne mūsų dalykas šitą neteisi-
gą žinią demontuoti ir ne mūsų
reikalas yra aiškinti redaktoriam,
kad prieš skelbiant žinią laikraš-
ty, reikia ją patikrinti. Šiandien
norėtume sustoti prie "Darbinin-
ko" redaktoriaus padarytos dėl
tos neteisingos žinios pastabos,
kuri skamba taip: "Didžiojo karo
pabaigoje vienas, suprask min. S.
Lozoraitis, dar rašėsi mokykloje
lenkų, o paskui iškilo į Lietuvos
politikos vairotojus, o antras, t.
y. gen. Anders, kilęs iš tėvų lie-
tuvų (?) ir Lietuvoje augęs, da-
bar keliasi į Lenkijos viršūnes".

Didesnės demagogijos negali-
ma sau įsivaizduoti.
Abu paminėti asmenys yra gi-
mę Lietuvoj. Bet lenkui "Darbinin-
kas" žūliai stengiasi prikergti lie-
tuvybę, o lietuviui ją atimti.

Min. St. Lozoraitis, gimęs Lie-
tuvuj, iš tėvo varpininko, žinomo
lietuviu advokato, 1918 m., netu-
rėdamas dar 20 metų amžiaus,
grįžta iš Voronežo į Lietuvą, kaip
apsisprendęs lietuvis, mokąs labai
gerai žodžiu ir raštu lietuvių kal-
bą. Tokių anais laikais neperdau-
giausia būta. Todėl greit gauna
Ministerių Kabinete vietą, kuri
ne kiekvienam galėjo būti patike-
ta. Per visą nepriklausomybės lai-
ką sąžiningai dirba savo darbą. Ir,
ne dėl protekcijų, ar prigulėjimo
partijoms, bet tik dėl savo gaba-
mų, bei darbštumo, iškyla, kaip
ir "Darbininkas" mini, į Lietuvos
politikos vairotojus.

Gen. V. Anders, kad ir gimęs
Lietuvoj, Jurbarkė, pusiau lenkiš-
koj, pusiau vokiškoj šeimoj, nie-
kad os lietuviu, nei Andrejausku,
kaip to nori "Darbininkas", nebu-
vo. Dar berniuku būdamas išva-
žiuoja iš Lietuvos. Vėliau įstoja
pirmiau į rusų, paskui į lenkų ka-
riūmonę ir pasiekia gerlerio
laipsnį. Laikė paskutiniojo karo
organizuoja korpų iš lenkų ka-
riū, ištremtų, kaip ir jis pats, į
Sibirą. Italijoj laimi mūšį prie
Montecassino ir pasidaro popula-
rus lenkų tarpe.

Kaip matom, kiekvieno pami-
nėtų vyrų, karjera vystosi jo tau-
tos gyvenimo raidoje. Kiekvienas
yra savo krašto patriotas. Be to,
min. Lozoraitis turi užpakaly sa-
vęs 36 metus darbo, savo tėvynės
labui. Todėl tos "Darbininko" nei-
šmingingos aliuizijos yra visai ne
vietoje ir be prasmės.

Žmogus pats nustato, kuriai
tautybei jis priklauso. Primesti,
ar atimti jos niekas negali. Ir to-
dėl lietuviu reikia laikyti tik tą,
kas save laiko lietuviu. Kudirka
buvo lietuvis, nes jautėsi juo, bet
neadaug tereikėjo, kad jis pasilik-
tų lenku. Ir tada niekas negalėtų
jo sugrąžinti lietuviams. Laimin-
gu būdu, jis pats sugrįžo ir tapo
vienas iš garbingiausių mūsų pi-
liečių. Niekas neturi teisės jam
prikšti, kad jis, būdamas gimna-
zijoje, rašėsi lenku, o paskui iški-
lo į lietuvių poetus ir rašytojus.
Lygiu būdu niekas negali užmesti
Stasui Šalkauskiui, kad jis su sa-
vo motina kalbėjo lenkiškai ir
greičiausia, gimnazijoje taip pat
rašėsi lenku ir visgi iškilo į di-
džiųjų mūsų filosofus. Ir Bir-
žiškų motina, rodos, tikėjosi už-
auginti sūnus lenkus, o jie užaugo
lietuviai patriotai. Gal būt tai tik
anekdotas, kaslink Biržiškų, bet
jie charakterizuoja anų laikų at-
mosferą ir žmones. Kad nežūrint
stiprios svetimios įtakos, kuri net
iš lietuviško kaimo bernelio kar-
tais padarydavo lenką, kuris visi-
gi su laiku, pajusdavo lietuvišką
prigimtį ir grįždavo prie savo tau-
tos kamieno. Buvo ir tokių, kurie

viena kartą atsitolinę, žūdavo sa-
vo tautai. Todėl teigiama apsis-
prendimą jautrus žmonės mokė-
davo suprasti ir įvertinti. Keista,
kad kažkam šiais laikais parūpo
tą seną ir aiškų klausimą vėl kel-
ti. Iš senesnės kartos turbūt ma-
žai rasim lietuvių, kurie anais lai-
kais nevertotų lenkų kalbos namie
ar mokykloj. Jau dėl to vie-
no, kad mūsų istorija buvo taip
tampriai surišta su Lenkijos isto-
rija ir kad visa mūsų bajorija kal-
bėjo lenkiškai. Mes mėgstam di-
džiutis Adomu Mickevičium, ku-
rį vadinam lietuviu, jis betgi kal-
bėjo ir rašė lenkiškai. Miliašium,
kuris ir pats save vadino lietuviu,
bet lietuviškai nemokėjo, vaikys-
tę kalbėjo lenkiškai, o rašė pran-
cūziškai. Kodėl tas saikas ne vi-
siems vienodai taikomas?

Tūlas J. Augustaitis staiga pa-
garsėjo išradimu, paskelbtu "Eu-
ropos Lietuvy", būk Voronežo gim-
nazijoj S. Lozoraitis, broliui Boi-
ko, Abaravičius ir kiti sudarė len-
kų grupę. Kiti laikraščiai, nusis-
tatę opoziciniai min. Lozoraičio
atžvilgiu, kaip "Draugas", "Darbi-
ninkas", "Tėv. Žiburiai", na ir
"Naujienos", jau šestą mėnesį tą
žinią, su visokiais niuansais, kar-
toja, lyg tai būtų taip svarbu, kaip
Lozoraitis prieš 40 metų poteries
kalbėjo. Net gėda pagalvoti, kad
ir mūsų profesoriai istorikai tuo
klausimu susirūpino. P. Lozorai-
tis gi, paklaustas dėl tos J. A. ži-
nutės, pasakė, kad būdamas gim-
nazijoj jokiai grupei, be skautų,
ne tik neprigulėjo, bet pirmą kar-
tą dabar iš Augustaičio sužinojo,
kad Voronežo gimnazijoj buvo
kokia tai lenkų grupė.

Ir Grigaitis "Naujienose", pa-
sislėpęs po A. Žvirgždinio slapy-
vardžiu ir polemizuodamas su K.
Drunga, dėl jo rimto straipsnio
"Ar verta praeitimi gadinai da-
bartį", tilpusį "Santarvėj" 7 Nr.,
nei iš šio, nei iš to, prikeria ir
tą Augustaičio žinutę ir dar kitą,
paimtą iš lenkų laikraščio apie
prezidentus. Iš to padaro chaotiš-
ką straipsnį, iš kurio negalima
nieko suprasti, ką Grigaitis norė-
jo pasakyti. Lenkų žurnalistas,
dabartinis min. pirminkas Lon-
done, S. Mackiewicz, greičiausia
juokais paleido žinutę apie pre-
zidentus lenkams, o kai kurie mūsų
žurnalistai, priėmę ją kaip rimtą
žinią ir jau antrus metus ją min-
ko, dėl ko tas pats Mackiewiczus
turi gardsu juoko. Vienu žodžiu,
Grigaitis, polemizuodamas su K.
Drunga, taip susipainiojo savo iš-
vedžiojimuose, kad net pats sau
sudavė basliu per galvą. Nes ge-
rai yra žinoma, kad nepajėgūs vy-
rai, o 70 metų senukai, dėl savo
"fizinio bei psichinio vitaliteto su-
silpnėjimo nesulaikomai nukryps-
ta praeitin" ir pradeda gyventi
nerealiu gyvenimu ir ypač pradė-
da ligi įkyrumo kartotis. Taip,
kaip mūsų Grigaitis, kuris jau 10
metų, energingai padedamas krik-
demų, šmeižia min. Lozoraitį. Rei-
kia visai neturėti nei fantazijos,
nei skonio. Vienas jo bendramin-
tis pasakė, kad tautininkai ir prez.
Smetona į Grigaitį taip veikia,
kaip raudona spalva į bulius. To-
dėl, kad ir nuo nepriklausomo gy-
venimo praėjo 15 metų, o nuo
prez. Smetonos mirties jau 10, bet
Grigaitis su nemažėjančiu jnriš-
mu, kaip bulius raudoną skarma-
lą, puola tuos, kas jam atkodo, tu-
rį ką nors bendro su prez. Sme-
tona ar tautininkais, visai užmirš-
damas, kad žmogus nėra bulius
ir turi kovoti ne ragais, bet protu.

Nežinom, kura kalba Grigaitis
kalba su savo žmona, bet žinom,
kad daug lietuvių, net tremtinių
tarpe, Amerikoj kalba su savim
angliškai, kaip kadaise lietuviškai
kalbėjo lenkiškai. Visgi nepame-
tam vilties, kad atėjus laikui, dau
gumas jų sugrįž į tėvynę, kad vėl
jai tarnautų. P. Grigaitis, kuris
per giliai įleido savo šaknis į A-
merikos žemę, greičiausia ir šį
kartą nepanorės grįžti, o pasiten-
kins puliti tuos, kurie bus kitos
nuomonės kaip jis.

Liūdna pagalvojus, kad tokie
žmonės pas mus redaguoja laik-
raščius ir užima vadovaujamą vie-
tą ALTe...

M. Katilius.

AMERIKOS LIETUVIŲ PASIDIDŽIAVIMAS

MINISTERO B. K. BALUČIO SUKAKTUVĖMS ARTEJANT

J. J. BAČIŪNAS

Kiek Amerikos lietuviai parėmė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą ir vėliau palaikė lietuvių tautos reikalus? Klausimas bus labai platus, o jį atsakymas aiškus ir kartu miglotas. Kodėl?

Aiškūs dėl to, kad Amerikos lietuvių parama Lietuvai dar prieš nepriklausomybės atgavimą, jos laisvės kovų metu ir vėliau įvairiais būdais nenutrūkstamai ligi paskutinių dienų visuomet buvo žymi ir apčiuopiama. Tą žinome čionai, to niekas Lietuvoje neginčijo. Ta parama, svarbiausia, buvo finansinė ir politinė.

Atsakymas liko ir liks miglotas dėl to, kad jokia statistika, nei mūsų finansinės, nei juo labiau politinės paramos negalėjo ir negalės visiškai tiksliai apskaičiuoti. Kiek milijonų dolerių Amerikos lietuviai suteikė per tuos dešimtmecius Lietuvai ir jos žmonėms, giminėms, broliams, seserims, tėvams? Žinome, kad daug milijonų, bet tiksliai kiek — niekas negalėtų pilnai apskaičiuoti. Dar sunkiau būtų apskaičiuoti politinę, kultūrinę, propagandinę ir kitokią paramą. Juk to nepasversis svarais pasivėrimui, neapskaičiuosi dolerių, nes tie dalykai turi kitą kainą.

Taip pat nelengva apskaičiuoti, bet vis jau lengviau matyti, kai pažiūrį Amerikos lietuvių duoklę Lietuvai žmonėms. Teisybė, anksčiau visus tuos žmones pagimdė ir kiek paaugino pati Lietuva, mūsų senosios Tėvynės žemė, mūsų tėveliai ir motinėlis...

Bet šimtai ir tūkstančiai jų toliau augo jau čionai, Amerikoje. Čia mokėsi naujo gyvenimo sąlygų, sėmė žinias iš mokyklų, ruošėsi visuomeniniam ar kitokiems darbiui, kaip to reikalavo mūsų pažeistos krašto dvasia. Todėl gal daug neušikalsiu tuos žmones laikydamas Amerikos lietuvių dovaną Lietuvai.

O jų buvo nemaža, nežinau, kiek šimtų ar tūkstančių, bet apstulbūs būriai čia darbavosi Lietuvos laisvės reikalui prieš pirmąjį pasaulinį karą, jo metu ir vėliau. — Tūkstančiai grįžo laisvon Tėvynėn, parsiveždami ten gero skatiko ir patyrimų. Daug grįžo į žemės ūkį, tapę ten pavyzdiniais ūkininkais. Kiti į verslus, į prekybą, amatus, pramonę. Aš spėju, kad tie visi žmonės tada buvo naudingas ir malonus skolas gražinimas gimtajai laisvajai žemei.

O kiti, daugiau moksluose pasiruošę ar šiaip turėję išskirtinų gabumų, grįžo dirbti Lietuvai ar tai į kariuomenės eiles, ar specialiais valdininkais įstaigose, ar laikraščiuose, ar kaip artistai ir dainininkai Lietuvos teatrose. Gai kelios dešimtys įsiūngė vadais į politiką, diplomatią ar panašioms valstybinėms darbams.

Tai Amerikos lietuvių įnašas žmonėms Lietuvos reikalui irgi buvo tikrai nemažas.

Nenoriu nutylėti nei vieno nuopelnų ir nei vieno patrioto darbų savo Tėvynės nedrįsčiau pamiršti. Tik kaip čia man keliais žodžiais tuos vardus ir darbus suminėti, jei tam storos knygos sura-

šyti neužtektų? Todėl sustosiu ties vienu, kuris tebėra gyvas, tebedirba, ir tebegyvena Lietuvos reikalais ir kuris šiomet, gruodžio 29 d. minės 75 metus!

Tai Bronius K. Balutis. Jaučiu, kad nedaug, o gal ir visai nesulaukčiau opozicijos, jei pasakyčiau, kad tas vyras yra pats ryškiausias ir brandžiausias "Amerikos Lietuvos" produktas, kuris buvo čia išnokinatas ir vėliau atgal padovanotas Lietuvai, jo ir mūsų ar mūsų tėvų tėvynėi.

Tai buvo seni laikai — mano paties ir jūsų daugelio vaikyste, kiti visi tebelaukė užgimimo. Atsimena tuos laikus geriau tik mūsų veteranai — Jokubynas, Ambrozevičius, Ambraziejus, Tarela ir keli kiti panašūs šimtamečiai ažuolai.

Jaunas, gražus ir mielas vaikiną atvyko iš Dzūkijos — Bronius Balutis — Balevičius. Gyvas vėpetukas į vis daugiau įsisiūbuojantį Amerikos lietuvių veiklos ežerą. Netrukus — jis studentas Valparaiso universitete, Tėvynės Mylėtojų Draugijos tikrasis įniebėjas, vėliau redaktorius Chicago "Lietuvoje", dar vėliau, kaip išmokslintas anglosaksų teisės žinovas, talkininkas Lietuvos diplomatinėms byloms, Lietuvos Respublikos diplomatas, vadovaujantis amsmuo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, Lietuvos atstovas Amerikai, Anglijai. Iki dabar...

Ne mano amatas rašyti nusipelnusių vyrų biografijas (nors skaičiuoti jas mėgstu, o kai kada pridurti skatiko joms išleisti). Ką čia, be to, primenu, tai ne naujiena, tą žino visi veiklesnieji Amerikos lietuviai, kaip ir tremtiniai.

Artinantis to mūsų brangaus žmogaus sukaktuvėms, kurias, tiksliai, plačiai ir širdingai pamėnė visi Amerikos ir viso pasaulio lietuviai, be pažiūrų skirtumo, nes jis yra visų mūsų lietuvių mylimas bičiulis, ypatingai Amerikos lietuvių, tikras brolis, ir kaip sakiau, mūsų "Amerikos lietuvių gražiausias produktas", — atsi-prašau, mūsų pačių gražiausių svajonių gėlių puokštė Tėvynėi Lietuvai, — aš norėjau tik vieną dalykėlį atskirai pridėti.

Mėgstu ir myliu dabar naujai pas mus atvykusį Lietuvos jaunimą, bet visgi labiausiai myliu tuos, kurie veržiasi į pažangą, į mokslą, ruošiasi būti ko naudingiausias savo tautai, — studentus...

Daug, daug kartų dabar daugiau lietuvių studentų Amerikos universitetuose, negu anais Valparaiso laikais. Gal dešimtį, o gal ir dvidešimtį kartų. Turėdamas galvoje savo seną draugą Londonė, aš vaizduojuosi anuos Valparaiso laikus, bet tuoj persikeliu į dabartį ir matau šimtus lietuvių, tremtinių studentų... Ką norėčiau pasakyti?

O gi tik tiek: — Jei iš jūsų, jaunieji berniukai ir mergytės, išaugs dabar bent dešimtis tokių dvasinių Balučių, kokiuo dzūkisku ažuoliuku išaugo mūsų sukaktuvininkas, jūs atmokėsite gimtinės skolą savo Tėvynėi. Jūs suteiksite Jai paramą. Brangesnę už dolerius ir kenservuotą maistą...

Pasistatykite sau tokį uždavinį. Nes jums tikrai dar ateis laikas jį išspręsti.

LEONARDAS JANKAUSKAS

Ar galima išvengti draudimo mokesčio

(Tęsinys)

IŠ PRAGYVENIMO KAŠTŲ IŠSISUKTI NEGALIMA

Nežiūrint kokį gyvenimo standartą mes vestume, jis mums vis tiek kaštuoja. Iš pragyvenimo kaštų išsisukti negalime. Todėl kiekvienas galime sakyti, kad kurią dieną, kokiu nors būdu ir kas nors už jo gyvybės draudimą apmokės, nežiūrint į tai, ar jis buvo pirktas ar ne. Pasirinkimo už jį nemokėti nėra. Mes galime rinktis tik būdą, kaip mokėti: palikti šeimai pragyvenimą pelynits skur-

du ir vargu, palikti vaikus be mokslo ir motinos priežiūros, palikti ne namus, o skolą palikti save patį vargšu nelaimėj ar senatvė, arba pirkti draudimą.

Nelaimė, pagrindinis faktas, kad tos išlaidos yra neišvengiamos, nevisuomet mūsų suvokiame. Žmogus, spręsdamas gyvybės draudimo klausimą, dažnai mano, kad jis turi pasirinkimą apmokėti arba neapmokėti tam tik-

KONCERTAS-BALIUS

Ivyks ateinantį sekmadienį, gruodžio mėn. 3 d. 4 val. po pietų Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje, 67 1/2 S. California Ave.

Programoje dalyvaus:

Solistės — Sofija Adomaitienė ir Prudencija Bičkienė, Alice Stephens dainininkės, vadovaujamos Alice Stephens, Dainavos ansamblis, vedamas Stepo Sodeikos ir Chicago Lietuvos Vyrų Choras, vedamas Broniaus Jonušo.

Solistams ir chorams akompanuos prof. Vl. Jakubėnas ir Genovaitė Aleksiūnaitė.

Vargonais palydės prof. Vl. Jakubėnas.

Bilietai kainos — \$2.00 ir \$2.50, moksleiviams — \$1.00.

Bilietai gaunami:

Bridgeporte — "Daina" Television Co, 3130 S. Halsted St. Tel. DA-6-6887;

Brigton Parke — St. Penėlos maisto produktų krautuvėje, 4501 So. Talman A., Tel.: VI-7-2754;

Marquette Parke — V. Stancelio laikrodžių taisymo įmonėje, 2437 W. 69th Str., Tel.: RE-7-1776;

Town of Lake — A. Urbono maisto produktų krautuvėje, 4557 So. Hermitage Ave., Tel.: FR-6-4290;

Cicerone — D. Pareigio krautuvėje, 1445 So. 49th Ave., Tel. To-3-6591;

18-toje Kolonijoje — J. Janušaičio maisto produktų krautuvėje, 726 W. 18th St., Tel.: CH-3-1535;

Rozelande — Markausko valgykloje "Rose Room" — 10758 S. Michigan Ave., Mrs. E. Juskos užkandinėje, 10701 So. Michigan Ave., ir pas valdybos narius.

Koncerto dieną bilietai kasa bus atidaryta 2 val. po pietų.

Prašome Chicago ir apylinkių lietuviškąją visuomenę koncerte — akademijoje skaitlingai dalyvauti.

Chicago BALFO Apskritis Valdyba

FAKTAI KALBA PATYS UŽ SAVE

Nov. 22, 1954

Chicago

Serb. p. Jankauskai,

Pora mėnesių atgal turėjau širdies priepuolį ir dėl šios priežasties išėjau daryti išlaikymus. Šiandien gavau jūsų laiškus 407 dolerių sumoje. Šis šiek tiek išgelbėjo mane iš beklės padėties ir todėl laimėjau dingę ašies juos už jūsų rūpestį ir pastangas.

6536 So. Bell Ave.

Hemlock 4-9052

Su pagarba,

Aucle Sabaliūnė

Kreipkitės į MUTUAL OF OMAHA draudimo atstovą

Leonardą Jankauską

telef.: LU-dlow 5-2094, arba užpildę žemiau

duodamą kuponą, atsiųskite jį šiuo adresu:

L. JANKAUSKAS, 3848 W. 77th Place,

Chicago 29, Illinois

Pavardė

Adresas

Telefonas

rus išpareigojimus ar išlaidas.

Tol, kol jis mano, kad jis tą pasirinkimą turi, jis niekuomet pilnai neįvertins tų pliusų, kuriuos duoda draudimas. Į lengvus išimomkėjimus už draudimą, jis gali pažiūrėti kaip į našta. Iš tikrųjų gi, pats gyvenimas mums jau yra uždejęs tam tikrus įpareigojimus, nuo kurių negalime pabėgti.

Kai mes prieiname išvados, kad kažtai vistiek turi būti padengti ir galime rinktis tik būdą, kaip juos padengti, tik tada mes pripažįstame gyvybės draudimą, kaip lengviausią už išlaidų padengimo būdą. Tuomet draudimo premijų mokėjimas pasirodo tikroje savo šviesoje ir ne kaip našta, o kaip nuo jos atpalaiduojantis.

Paimkime keletą elementariausių pavyzdžių. Paskutinio pataravimo išlaidos yra neišvengia-

Jei tėvai numato savo sūnui ar dukrai duoti aukštąjį mokslą, pinigai reikės iš kur nors paimti. Iš to išsisukti negalime. Vieneri metai gali atseiti nuo \$200 iki \$2000, bet juos reikės turėti.

Į šią klausimą galime spręsti įvairiai. Galime reikalauti savo sūnų ir dukrą tuos pinigus užsidirbti besimokant. Bet ar taip dardami, tų išlaidų padengimo jau išvengiame? Mes tik perkrauname jas kitiems, t.y. savo vaikams.

Kitas būdas būtų apmokėti tas mokslo išlaidas grynais pinigais, tada, kai jau laikas atėjo, iš savo pajamų, mokant už dolerį šimtą

centų. Tas kelias, lygiai kaip ir paties jaunuolio uždirbti pinigai mokslui, gali būti labai sunkūs ir brangūs.

Daug lengvesnis kelias už abu pirmuoju, būtų galima numatyti keletą metų pirmyn ir mokėti už tą mokslą, perkant dolerį už 80 ar 90 centų, draudimo būdu. Be to, tos jau sumažintos sumos įmokėjimas gali būti dar palengvintas, išdėstant ją į dvyliką, penkio-liką ar 18 ratų išmokėjimus. Ir, kas svarbiausia, sutarta suma vai kvi išmokama net ir tada, jei tėvas mirtų tik pirmą įmokėjimą padaręs.

STUDIŲ FONDAS VAIKAMS

Tas kelias, lygiai kaip ir paties jaunuolio uždirbti pinigai mokslui, gali būti labai sunkūs ir brangūs.

Daug lengvesnis kelias už abu pirmuoju, būtų galima numatyti keletą metų pirmyn ir mokėti už tą mokslą, perkant dolerį už 80 ar 90 centų, draudimo būdu. Be to, tos jau sumažintos sumos įmokėjimas gali būti dar palengvintas, išdėstant ją į dvyliką, penkio-liką ar 18 ratų išmokėjimus. Ir, kas svarbiausia, sutarta suma vai kvi išmokama net ir tada, jei tėvas mirtų tik pirmą įmokėjimą padaręs.

"Laisvosios Lietuvos" Skaitytojai rašo

DĖL TOS VIENYBĖS...

P. Leonas Sabaliūnas švelniai pirštu duria į profesorius Sužiedėlio sąžinę "L.L." nr. 43, 1954, klausdamas: "Ar tai vienybė? Prie šio klausimo negaliu iškęsti nepridėjęs savo, kaip skaitytojo, nuomonės, nes aš geidžiu tos vienybės visur ir visame lietuviškame gyvenime, o ypatingai mūsų spaudoje ir lietuviškoje Tėvynės laisvinimo darbų plotmėje. Deja, iki šiol gal su bičiuliu L. Sabaliūnu ir visa lietuviška visuomene tik apgalvestauti tegalime, nes apie vienybę kalbos yra tušti žodžiai ir tik, suvalkietiška tarant: "vel-tui burnos aušinimas!"

Mūsų tautos kančių kelias jau tiek kartų parodė, kad mes lietuviškai esame per daug "žmoniški" vykstančiose tautų zoologiškose grumtynėse dėl savo egzistencijos, o randame prasmės vesti kietą kovą savo tarpe dėl savų idėjų principų taip aštriai, kad nuklystame net į analfabetinius sūntakius. Šioje kovoje mes skaitome save didvyriais, veikėjais, tautos išlaisvinimo vadais, tauriųjų doktrinų skelbėjais ir panašiais. Gi, ištikrųjų ar daugeliu atvejų nėra tik švaisčymas beprasmiškos kovos šauksmais? Ar tie skambūs šūkių turi ką nors bendro su realia tikrove? Pasigendu aš ir tu, bičiuli, mielas skaitytojau, ir tu, narsus lietuviškų dirvonų purentojau — visuomeninke! Vienybės, vienybės, vienybės!... prašo visi, bet kur gi ta vienybė?... Sakau, kad jos ir nebus. O nebus tol, kol neatsisakysim purvino būdo ir "kovingų" priemonių vykdat tuos kilnius užsibrėžimus bei šūkius. Pakol nesuprasime ir nesugebėsime kaip reikia vertinti ir gerbti ne tik save, bet ir kitą žmogų, ir įmatyti jame esant tas pačias žmo niškiasias išsivysines vertybes, ne tik tuštumą, bet ir klaidas. Purvinas būdas mūsų idėjinėje kovoje remiasi panika ir pažemini-mu oponentui, o "kovingas" būdas — pasireiškia kaip išdava aklo fanatiškumo, kuriuo grūdinamos gretos "sklaidyti tėvynėje pritenktoms tamsumoms." Doktrinos, kaip tokios, visada nusako griežtą būdą ir principus vienokiai ar kitokiai idėjai siekti, ir dar dėl to, jos nėra lengvai išskiepjamos. Todėl čia panaudojama visokiškiausios galimos priemonės bei būdai joms perduoti.

Ar manau, kad nereikia nustebti ir skaityti naujai pasireiškusia klaida ir prof. Sužiedėlio tikinimus, kad tik ateitininkija yra vienintelis žibintas ir kelias tautai išlaisvinti ar lietuvių išlaikyti. Tikrai daugiau p. Leoną Sabaliūną supurtintų, kad ir šitokia nepriklausomoje Lietuvoje jaunuoliams — gimnazistams skiepijama "doktrina" per slaptus jų susirinkimus: "Jūs esate Kristaus kariai, kurie kovojate čia katakombose už Kristaus mokslą, žmoniškos at-pirkimą ir krikščioniškos tiesos laisvę. Jūs, kaip ano meto krikščionys, susirenskite pogrindžiose — katakombose ir ruošiatės kovoti ir mirti už Kristų." Šitaip daž-

nai kalbėdavo žaliems kalmo berniukams atvykęs koks nors sen-draugis ar vietos vadas per susirinkimą. Beveik visad nevengiam būdavo pakalbėti ir apie tai, kodėl ateitininkai renkas "katakombose", kur nors po bažnyčia, užmiestyje ar gimnazijos kapelio-no bute.

Išvadų daugiau nėra reikalo daryti, kokia nuotaika ir dvasia buvo skiepijama tam žaliaam ir jauniam, vos tepradėjusiam bręsti jaunuoliui-ei.

Šitokie ir panašūs šūkių atrodo ir šiuo metu ne svetimi. Skirtumas tik toks, kad anksčiau jie skambėdavo "katakombose", o šiandien — viešai, spaudoje, kny-gose, paskaitose ir plačiame lietuviškame gyvenime. Tik mes ir, tik mes išrinktieji, o kiti, tai mūsų priešai! Kad būtų mūsų priešai, tai reikia juos apšaukti ateistais, bedieviais, gal net naciais ir komunistais. Na, o tada bus nesunku patikinti minią, kad tokie žmonės ne lietuviai. Kada tokiaime skudure įvyniotos kilnios idėjos teikiamos, aišku, nėra mūsųose tolerancijos, su ja karšu — vienybės.

Prof. Sužiedėlio paskaita nieko negali nustebinti, nes tai sena ir gili vaga, kurioje jungiasi ateitininkiškas vieningumas ir jų kvest jaunuojama vienybė. Jei prof. Sužiedėlis savo paskaitoje būtų kalbėjęs ateitininkams, kad teisybė reikalauja pripažinti, jog yra žmonių, kurie pasižymi kilniais tiesos, garbės ir doros jausmais bei sąmone, turi taip pat kilnius tikslus ir siekia idealų, nors jie ir nesidangsto revoliuciniai skambančiais krikščioniškos šūkių; kaip, pavyzdžiui: visa atnaujinti Kristuje, mirti dėl Kristaus ar panašiai. Arba, kad yra žmonių, kurie nepripažindami ar netikėdami į Dievo buvimą ar sielos nemirtingumą, vis tik yra nuoseklūs savimi principams ir turi jautrią sąžinę.

Šios tiesos pripažinimas ateitininkijai nėra priimtinas, nes iki šiol tiestas kelias būtų staiga pradėtas minuoti išsprogdinimui. Šią tiesą pripažįstantis jie vadina liberalistais. Na, o kaip įsismagna kovodami dėl savų tiesų, tai nesiskaito su kita tiesa, kad pameta ir savo sąžinę.

Ieškant vienybės, reikėtų visų pirmiausia pasikliauti žmoniškumo pajauta, tolerancija ir kūrybi-nio darbo harmonija. Aš tikiu, kad gerb. Sužiedėlio ir gerb. L. Sabaliūno ir mano ir kitų, vienas iš aukščiausių tikslų — yra mums tapti dorais žmonėmis ir lietuviams, kovoti dėl tautos laisvės, ieškoti tiesos, šauktis teisingumo, kurti dvasiškas vertybes ir siekti kilnių idealų. Visa tai, juk sudaro mūsų patį pašaukimą. Argi valia savąjį garbinti, o prietelius niekinti ir net dergti? Ne gi atbuco jautrioji žmoniška sąžinė? Jeigu nėra vienybės, — pametę sąžinę, jei nėra sąžinės, tai nėra ką kalbėti ar tikėti, kad ir labiausiai argumentuoties patikinimams.

Veiverėnas

pat, negalime pasprukti. Jei žmogus nesukaupė pakankamą turtą senatvei, jis vistiek turi už tai mokėti doleriu už dolerį ir vis dar dirbdamas. Ir dažnai tas sunkiausia uždirtas doleris yra kaip tik tas, kurį reikia uždirbti senatvės sulaukus.

Išvadų daugiau nėra reikalo daryti, kokia nuotaika ir dvasia buvo skiepijama tam žaliaam ir jauniam, vos tepradėjusiam bręsti jaunuoliui-ei.

Šitokie ir panašūs šūkių atrodo ir šiuo metu ne svetimi. Skirtumas tik toks, kad anksčiau jie skambėdavo "katakombose", o šiandien — viešai, spaudoje, kny-gose, paskaitose ir plačiame lietuviškame gyvenime. Tik mes ir, tik mes išrinktieji, o kiti, tai mūsų priešai! Kad būtų mūsų priešai, tai reikia juos apšaukti ateistais, bedieviais, gal net naciais ir komunistais. Na, o tada bus nesunku patikinti minią, kad tokie žmonės ne lietuviai. Kada tokiaime skudure įvyniotos kilnios idėjos teikiamos, aišku, nėra mūsųose tolerancijos, su ja karšu — vienybės.

Prof. Sužiedėlio paskaita nieko negali nustebinti, nes tai sena ir gili vaga, kurioje jungiasi ateitininkiškas vieningumas ir jų kvest jaunuojama vienybė. Jei prof. Sužiedėlis savo paskaitoje būtų kalbėjęs ateitininkams, kad teisybė reikalauja pripažinti, jog yra žmonių, kurie pasižymi kilniais tiesos, garbės ir doros jausmais bei sąmone, turi taip pat kilnius tikslus ir siekia idealų, nors jie ir nesidangsto revoliuciniai skambančiais krikščioniškos šūkių; kaip, pavyzdžiui: visa atnaujinti Kristuje, mirti dėl Kristaus ar panašiai. Arba, kad yra žmonių, kurie nepripažindami ar netikėdami į Dievo buvimą ar sielos nemirtingumą, vis tik yra nuoseklūs savimi principams ir turi jautrią sąžinę.

Šios tiesos pripažinimas ateitininkijai nėra priimtinas, nes iki šiol tiestas kelias būtų staiga pradėtas minuoti išsprogdinimui. Šią tiesą pripažįstantis jie vadina liberalistais. Na, o kaip įsismagna kovodami dėl savų tiesų, tai nesiskaito su kita tiesa, kad pameta ir savo sąžinę.

Ieškant vienybės, reikėtų visų pirmiausia pasikliauti žmoniškumo pajauta, tolerancija ir kūrybi-nio darbo harmonija. Aš tikiu, kad gerb. Sužiedėlio ir gerb. L. Sabaliūno ir mano ir kitų, vienas iš aukščiausių tikslų — yra mums tapti dorais žmonėmis ir lietuviams, kovoti dėl tautos laisvės, ieškoti tiesos, šauktis teisingumo, kurti dvasiškas vertybes ir siekti kilnių idealų. Visa tai, juk sudaro mūsų patį pašaukimą. Argi valia savąjį garbinti, o prietelius niekinti ir net dergti? Ne gi atbuco jautrioji žmoniška sąžinė? Jeigu nėra vienybės, — pametę sąžinę, jei nėra sąžinės, tai nėra ką kalbėti ar tikėti, kad ir labiausiai argumentuoties patikinimams.

Veiverėnas

PENSIJOS PLANAS

Kai žmogus abejoja atidėti į šalį \$400 kasmet ir turėti sau senatvę \$100 pensiją, manydamas, kad tai yra turtoolio politas, jis turi iluziją. Iš tikrųjų, pensijos planas net nieko nekaštuoja. Kaštuoja tik teisė be darbo tęsti pragyvenimą, kuris yra brangus. Nuo pragyvenimo išlaidų senatvė, taip

SUNKIAUSIA SENATVĖ

Sunkiausias kelias apmokėti savo senatvę, tai priklausyti iš kito malonės. Nėra skirtumo, kokioje formoje tas bus atliekama: šalpos keliu ar priklausymų nuo savo vaikų. Bet šalia to, yra dar ir matematiškas palyginimas: jei 65 metų žmogus nori pragyventi iš \$100 į mėnesį, ir jei jis gali investuoti savo kapitalą iš 3%, jis turi būti paspėjęs sukaupti \$40,000 tam, kad turėtų teisę pragyventi nedirbdamas. Paimkime vidutines savo metines sutapas, padaugin-kime jas iš to metų skaičiaus, kuris mums dar liko išgyventi iki

65 metų, ir pažiūrėkime, kaip toli nuo to tikslo mes būsim.

Gyvybės draudimo kontraktas tam pačiam žmogui duoda teisę gyventi nedirbant už mažiau kaip \$16,000. Šalia to, šis pagrindinis kapitalas gali būti perkamas išimokėjimo keliu, ir dar priedu už tai duodamas efektingas gyvybės draudimas. Ar šitos sąlygos ne lengvesnės?

(Bus daugiau).

4 psl. LAISVOJI LIETUVA

KĄ JIE DIRBA

Petras Baltramonas, tremtinis, kuris prieš keturius metus atvyko ir apsigyveno Indianoj (3926 Fir St. E. Chicago, Ind.) ir sunkiai dirbdamas įsigijo namus. Laiką gyvena Vilkauskioje, kur turėjo kirpyklą ir buvo pagarsėjęs, kaip geras kirpėjas. Vasaros sezoną praleisdavo Palangoje ir dirbo savo specialybėje. Gyvendamas rytinėje Chicagoje ir sunkiai dirbdamas fabrike, stengėsi grįžti prie savo profesijos. Neseniai išlaikė egzaminus ir iš Jono Skubaičio (2543 W. 71 St., Marquette Park) nusipirko kirpyklą. Naujoji kirpykla pradėjo veikti nuo lapkričio 1 d. Žmona ir dvi dukrelės gyvena Indianoj.

KL Jūra ir S. Bakšys, Brazilijos lietuviai kultūrininkai, atidavė leidėjams Juozui Lukoševičiui ir Juozui Karpavičiui lietuvių kalbos vadovėlių Pietų Amerikos Lietuvių Vargo Mokykloms.

DETROIT, MICH.
Per Padėkos Dienos minėjimą 76 Minnesota, Detroit, dalyvavo: p. p. Šadeikai, Skarupskai, Bulotienė, Petrauskas, Rimba, Vilkas, Marcinkėnas ir Veikutis. Poniai Bulotienei iškelus mintį, kad reikia paremti M. Biržiškos fondą, ten pat vietoje buvo sudėta 36 dolerių.

A. L. T. S - GOS VAKARAS
Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus vakaras, su "trijų didžiųjų": H. Kačinsko, A. Gustaičio ir B. Brazdžionio programa, lapkričio 27 d. praėjo labai ryškaus nuosirdumo nuotaikoje. Dr. S. Biežis, atidarydamas vakarą, priminė lietuvių spaudos laisvės 50 m. sukaktį ir Ministro B. K. Balučio 75 m. amžiaus sukaktį. Vakaro rengėjų ir publikos vardu buvo pasiūsta Ministrui Balučiu sveikinimo telegrama.

Žymiųjų mūsų sakinio ir rašytinio meno kūrėjų pasirodymai visada esti nuosirdžiai mūsų publikos priimami. Žymi dalis vadaro svečių buvo profesoriai, rašytojai, teisininkai, medikai, ekonomistai, prekybininkai, žurnalistai ir įvairių kitų Chicago lietuvių visuomenės sudėties žmonės. Pasiųdama buvo jaunimo, kuris — studentai — turėjo savo parengimą atskirai.

Susirinkus keliems šimtams švie (lg.)

SKANIAU, ŠVARIAU IR JAUKIOJE APLINKOJE
Jūs pavalgysite pusryčius, pietus ir vakariene lietuvių laikomose valgyklose

ANTOINETTE RESTAURANT

3206 South Halsted St., Chicago 8, Ill.
Lietuviški ir vietiniai valgiai, mandagus patarnavimas, žemos kainos.

E. Galminienė ir Z. Gražienė, sav.

Jonas Kanis

MALONIAI KVIECIA ATSLANKYTI ir PAMATYTI

100% VIRGINIA VILNOS,

DVIGUBAI AUSTOS — LABAI

STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų

darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$75.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

100% VIRGINIA VILNOS, DVGUBAI AUSTOS — LABAI STIPRIOS MEDŽIAGOS